ldrm kimi glib, imk kimi snn evrili

Bu hrbi evrili chdin doru olub-olmamasna bhlrl yana, Trkiyd hrbi evriliin ba vermsi el d gzlnilmz .deyil

AranNews- Gecdn bir qdr tmmidi ki, vvl vitural bklrd, sonra is televiziya v xbr .agentlilklrind hrbi evriliin ba vermsini xbr verdilr

Bu evrili z hrbi gc il tannan v gcl hrbilri Atatrk mirasn qorumaq n istdiklri vaxt dvlti devirrk, .hkumti z llrin keirn Trkiyd ba verdi. Trkiy dvltinin bu baxmdan hmi mqavimti zif olub

19-cu srd avropallar Trkiy bard maraql bir cml ildirdilr: “Trklr fth etmyi yax bacarrlar, .”amma hkmranlq etmkd ox zifdirlr

Osmanl mperatorluunun hmin mslsi bir ne yzillikd fqlr aalarn Avropann xst kiilrin evirdi v sonra paralad. Trkiy d hmin byk imperatorluun varisi olaraq daim hkmranlqda zif olmudur v evrili etmi hrbilrinin kmlrini klrd grmdr. Trkiyd he vaxt uurlu v smrli .demokratiya olmayb, bu baxmdan Avropann kkl demokratiyasndan ox uzaq olub

Trkiynin Avropa Birliyin qbul edilmmsinin sbblrindn biri d bu lknin Avropann nzrd tutduu demokratiya standartlar v insan haqlar il uzaq fasild dayanmasdr. Trkiynin siyasi strukturunun davamsz v sst olmasna diqqt etmkl bu lkd birdn-bir ba vern hadislri .gzlnilmz hesab etmk olmaz

Bu kni Almaniya, sver, sve v Avropann digr demokratik lklri il mqayis etmk olmaz. gr deslr ki, sved yaxn vaxtlarda hrbi evril olacaq, ox az adam buna inanar v bunun ba tuta bilcyini inkar edr. Amma hmin sz Pakistan, ili, Argentina v digr inkiaf etmkd olan lk barsind deyils, ox az adam buna bh il yanaar. Trkiy d bel lklr srasndadr. Bir ne hrbi evriliin ahidi olmu, etnik problemlrl zlmi, siyasi partiyalar bir-birinin canna dm, hamsndan nmlisi is hrbilri dvlti devirmk n lazm olan tcrby malik olan Trkiyd hrbi evriliin, htta inqilabn, yaxud daxili mharibnin ba vermsi o qdr d gzlnilmz deyil. Demli, tccb etmy dymz v el bir qrib .hadis ba vermyib. Uursuz bir hrbi evrili olub

ndi bu msly baqa prizmadan yanaaq. Hrbi evriliin nticsi mvzusuna baxaq. Hrbi evriliun uursuzluu, o da ox qsa bir mddtd v hkumtin n yngl xrci il. Xsusil d 2009-cu ild Trkiy xalqnn “osmanlnn sonuncu sultan” adlandrd rdoan n. rdoan gzlnilmdn shny glir, mobil telefonu vasitsil xalq klr axmaa arr v bir saat sonra zilltl mlub olmu sgr v zabitlr llri arxadan balanm v adi camaatn yumruq, tpik v dyclri altnda, zlri qanl v alayan halda .grntlnir

evriliin son shnlrind is bir dst sevindiyindn rqs edir, bir dst alayr v dylr, bir dst d aqn v heyrtddir. Dorusu, n ba verib? Hamnn qorxduu evrili budurmu? N qdr saddir. ldrm kimi gldi v imk kimi snd. Adn evrili qoymaqdansa “gzlnilmz ildrm” qoysaq daha yaxdr. El bu mvzu da bir oxlarn ona istehza il v zarafat kimi baxmaa mcbur etdi. Sanki maraql bir komediya tamaaya qoyulmudur. Btn bunlar bir tamaa idimi? Osmanlnn sonuncu sultan olan rdoan rejissorluq eqin dmdm? Amma bzilrinin d bax ayrdr. Onlarn fikrinc, tam diqqtl icra edilmi pekar senari alnmdr. Bu senari o qdr real icra olundu ki, oxlar ona inand. Blk tarixd d qeyd olunacaq: “2016-c il iyul aynn ortalarnda Trkiyd hrbi evrili ba verdi. lknin sevimli prezidenti v milli qhrman, dalt v nkiaf Partiyasnn sdri, Osmanlnn sonuncu sultan .n yax mmkn kild evriliin qarsn ald

O, Trkiyni qorudu v xalqn dstyi il gstrdi ki, demokratiya ilk v son sz sahibi olacaq!”. Tarix buna bnzr bir cml yazmayacaqm? mumi insanlarn yadda qsadr. Amma dvltlr v gc sahiblri adtn tarixi istdiklri kimi yazrlar. Ola bilsin ki, rdoan dvlti d bu msld uurlu ml etsin. Beynlxalq mnasibtlrd “senari yaratmaq” (Scenario Making) adl mvzu vardr. Bu mvzu mxtlif sahlrd ilnir. gr msly bu prizmadan yanasaq, rdoan dvlti bhrandan xmaq n bu

قدرت گرفته از پرتال شمس - ITShams.ir

.senarini zirnglikl yazm v icra etmidir

Bir mddtdir ki, Trkiy daxili ar problemlrl, grginlik v toqqumalarla zlib v bu problemlr hr gn arlamaqda idi. rdoan dvltindn narazln artmas v dvltin devrilmsi frziyysi var idi. Amma hakim dvlt bu thlklri nec v n vaxt aradan qaldrman lazm olduunu bilmir. Ona gr d z qabaqlayc hrkt keir, nzartd saxlanmas mmkn olan bir evrili senarisi hazrlayr, gn v saatn .tyin edir, myyn olunumu qvvlri myyn imkanlarla shny daxil edir

Dvlt ncdn hr eyi bildiyin gr raiti nzartd saxlayaraq irli gedir, zabit v sgrlr onlarn senarisinin oyunusuna evrilir. Birdn qhrman shny daxil olur, qlncn siyirir, respublika irsini qorumaq n dst-dst insanlar onun bal il shny daxil olur. Bu senari il rdoan dvlti n vaxt ba vercyi .bilinmyn byk bir thlknin qarsn alr, dvltdn naraz olanlar v mxaliflrini tanyr v aradan gtrr

Ordunun thlkli ola bilck hisssini ncdn nzartd saxlayr, znn n mhm dmni Ftullah Glni, onun siyasi v ideoloji hrkatn z hcumunun nnd saxlayr, rinqin kncn sxr, bacard qdr ona ldrc zrblr endirir. Bundan da nmlisi xalq v siyasi hrkatlar respublika irsini qorumaq n birldirir v btn .bunlar onun bazasn mhkmlndirir

Senari yaratmaq baxmndan bu hrbi evrili tamamil saxta v hkumtin z trfindn idar olunmu bir evrili idi. Amma gr bunu qbul etsk, bel xr ki, rdoan z hkmranlnn, taxt-tacnn saslarn qorumaq n Trkiynin prestijini v etibarn zifltmi, gcl ordusunu thqir etmi, demokratiyann .saslarn uzun mddt sarstmdr

AKP-nin hakimiyyt glmsindn 14 il tr. Bu mddt rzind byk ngl v problemlrin hdsindn glmidir, bhranlar gerid qoymudur. ndi bel nzr glir ki, bhranlardan (saxta, yaxud doru) z n byk frstlr .yarada bilr. Amma bununla bel Trkiynin hkmranlq meyarlarnda zifliyi vardr

Bu hrbi evrili chdin doru olub-olmamasna bhlrl yana, Trkiyd hrbi evriliin ba vermsi el d .gzlnilmz deyil

Yazar: Doktor fin Zrgr

قدرت گرفته از پرتال شمس - ITShams.ir